

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DDP-2.0530.2.2024

Warszawa, 04 kwietnia 2024

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Minister Infrastruktury działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że Pana petycja w sprawie przebiegu drogi ekspresowej S11 w okolicach Byczyny została rozpatrzona w sposób opisany poniżej na obecnym etapie procesu realizacji inwestycji.

Inwestycja dotycząca budowy drogi ekspresowej S11 na odcinku Kępno – granica województwa została podzielona na trzy odcinki realizacyjne: Kępno – Siemianice, Siemianice – Gotartów oraz Gotartów – początek obwodnicy Olesna. Dla pierwszego z odcinków 28 marca br. podpisana została umowa na zaprojektowanie i budowę. W przypadku pozostałych odcinków w tym odcinka Siemianice – Gotartów będącego w kolizji z potencjalnym polem bitwy pod Byczyną w kwietniu br. planowane jest podpisanie umowy na zaprojektowanie i budowę. Powyższe wskazuje na wysoki stopień zaawansowania prac przygotowawczych do inwestycji.

Należy zaznaczyć, że wariant drogi ekspresowej S11 Kępno – granica woj. opolskiego (z wyłączeniem obwodnicy Olesna) rekomendowany do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU) stanowił przedmiot wieloletnich prac wykonywanych na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) przez biuro projektowe Trakt sp. z o.o. sp.k. w ramach dokumentacji Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego. Wielokryterialna analiza porównawcza poprzedziła wybór wariantu, a ocenie poddano w niej każdy z wariantów w odniesieniu do czterech grup kryteriów: kryterium technicznego, ekonomicznego, środowiskowego i społecznego wraz z ich podkryteriami.

Łącznie analizie poddano 69 podkryteriów w tym w samym kryterium społecznym było to 15 podkryteriów. Każdemu z podkryteriów przypisano wagę – od 1 (mało znaczące) do 5 (decydujące). Kryterium dot. kolizji z polem bitwy pod Byczyną uwzględniono wśród ocenianych kryteriów społecznych i przyznano mu maksymalną wagę, podobnie jak kryterium o nazwie obiekty kubaturowe do wyburzenia – mieszkalne oraz kryterium dotyczącym projektowanych ekranów akustycznych. Warto wskazać przy tym, że wśród rozpatrywanych kryteriów społecznych uwzględniono także inne kryteria dotyczące ochrony dziedzictwa historyczno-kulturowego takie jak: powierzchnia utraty stanowisk archeologicznych, kolizja z obiektami o szczególnym znaczeniu kulturowym – odpowiednio zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków lub krzyżami i kapliczkami przypisując im jednak niższą wagę 2 (mało decydujące).

Istotną przesłankę stanowi fakt poddania analizie proponowanych wariantów przebiegu w odniesieniu do licznych kryteriów. Warto dodać, że kryterium ekonomiczne stanowiło tylko jedno z 4 kryteriów głównych. W ramach tego kryterium rozważano nie tylko koszt całkowity brutto inwestycji, lecz także 11 innych podkryteriów w tym wypłatę odszkodowań za obiekty kubaturowe – mieszkalne (brutto), czy też kryterium w postaci redukcji kosztów wypadków drogowych.

Podkreślam, że kryterium dot. kolizji z polem bitwy pod Byczyną nie stanowiło jedyne kryterium rozpatrywanego w porównawczej analizie wielokryterialnej. Nie było też ono kryterium decydującym i mogącym mieć wpływ na ostateczną ocenę zaproponowanych wariantów przebiegu ze względu na wielość zastosowanych kryteriów oraz ich wag. Przypisanie najwyższej możliwej wagi kryterium dot. kolizji z polem bitwy pod Byczyną można jednak uznać za podkreślenie społecznej istotności tego kryterium.

W odniesieniu do kwestii dot. kolizji przebiegu drogi ekspresowej S11 na odcinku Kępno – granica województwa z potencjalnym polem bitwy pod Byczyną należy wskazać, że stanowiła ona przedmiot odniesienia inwestora – GDDKiA w trakcie procesu wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU) przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Opolu. Należy dodać, że zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach dróg krajowych jest właśnie Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad i to on odpowiedzialny jest za realizację przedmiotowego zadania w ramach obowiązujących przepisów, przyjętych procedur oraz praktyk.

W wyjaśnieniach przedkładanych przez GDDKiA w wyniku wezwania przez RDOŚ w Opolu, inwestor powołał się na opracowanie pn. „Wyniki poszukiwań i badań archeologicznych w rejonie pola bitwy pod Byczyną realizowanych w związku z wykonaniem uzupełnienia do Studium Historyczno-Konserwatorskiego m. Byczyny” z 2020 r. autorstwa Instytutu Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Wśród zespołu badawczego znaleźli się m.in. dr Mirosław Furmanek, dr hab. Lech Marek oraz mgr Łukasz Melski.

W przeprowadzonych badaniach wykorzystano różnorodne nieinwazyjne metody takie jak m.in. analiza danych lotniczego skanowania laserowego (ARS/LIDAR), wykonanie i analiza zdjęć lotniczych „niskiego pułapu”, prospekcja geofizyczna z wykorzystaniem gradiometru SENSYS MX oraz wykonanie prospekcji z wykorzystaniem wykrywaczy metalu. Badaniami objęte zostały działki nr 7, 9/2, 9/8, 172, 175/2 zlokalizowane w obrębie Roszkowice, gmina Byczyna.

Jak wskazują autorzy w trakcie badań odkryto 1070 zróżnicowanych przedmiotów, w tym licznych monet, plomb, guzików, łusek karabinowych i pistoletowych, przedmiotów żelaznych oraz drobnych militariów. Zdecydowana większość z nich nie miała jednak związku z przebiegiem bitwy pod Byczyną z 1588 r., a stanowiła znaleziska z okresu późniejszego, w tym część miała charakter współczesny. Znalezisko cenne i związane z bitwą pod Byczyną stanowi natomiast 46 kul ołowianych związanych z muszkietami, arkebuzami i pistoletami różnego kalibru, z których większość została wykorzystana w boju.

Warto podkreślić, że przeprowadzone badania nie dostarczyły znaczącego zespołu przedmiotów pozwalających na identyfikację, że w zakładanym miejscu doszło do intensywnych działań związanych z przebiegiem bitwy pod Byczyną. Podobnie, przeprowadzone nieinwazyjne badania poszukiwawcze nie potwierdziły obecności na przebiegu projektowanej drogi miejsc pochówku poległych żołnierzy walczących w bitwie pod Byczyną.

20 sierpnia 2021 r. wydana została przez RDOŚ w Opolu decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi ekspresowej S11 Kępno – A1 na odcinku Kępno – granica województwa (z wyłączeniem obwodnicy Olesna) w wariantcie 2B (v3) o sygnaturze WOOŚ.420.2.2.2019.ES.90. W treści decyzji stwierdzono, że w chwili obecnej żaden przekaz źródłowy nie wskazuje dokładnego miejsca bitwy pod Byczyną,

miejsce bitwy określane jest w sposób przybliżony przy zastosowaniu dwóch grup hipotez: hipotez wschodnich oraz hipotez zachodnich. Zaznaczono również, że wyniki badań nie odpowiadają jednoznacznie na pytanie, gdzie prowadzone były najintensywniejsze działania bitwy, przy czym brak prowadzonych badań archeologicznych na obszarze tzw. hipotezy wschodniej „nie daje pełnego obrazu dowodów na prowadzenie działań militarnych po wschodniej stronie Byczyny oraz dokładnego ulokowania miejsc toczonych walk oraz pochówków poległych”.

Szczególnym elementem badań wyprzedzających budowę drogi ekspresowej S11 na odcinku Kępno – granica województwa wykonanych na zlecenie GDDKiA zgodnie z decyzją nr 188/A/2021 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 20 września 2021 r. było rozpoznanie z wykorzystaniem detektorów metali fragmentu pola bitwy pod Byczyną kolidującego z inwestycją (od km 21+830 do km 23+000). Prospekcję wykonano w dniach 12-14 lutego 2022 r. na działkach ewidencyjnych 291 i 292 oraz 11/1 (obręb Byczyna) oraz na działce 9/2 (obręb Roszkowice). Podobnie jak podczas prospekcji z 2020 r. zdecydowanej większości znalezisk nie można połączyć z bitwą pod Byczyną z 1588 r. Zdaniem zespołu badawczego nie znalazło potwierdzenia miejsce głównych wydarzeń związanych z bitwą ani w lokalizacji zachodniej (ze względu na nikłość znalezisk), ani w lokalizacji wschodniej (brak systematycznych badań). Jak wskazano, badane w ramach prospekcji tereny „stanowiły najkrótszą drogę z pola bitwy do miasta (niezależnie od hipotezy) i musiały się po nich przemieszczać uciekające w kierunku Byczyny rozbite jednostki, jak i ścigające je oddziały królewskie Zamoyskiego. Tym też należy tłumaczyć nieliczne jak na miejsce starcia kilkutysięcznych armii dotychczasowe znaleziska”.

W ramach badań powierzchniowych z 2022 r. odkryto także stanowisko Roszkowice 31 zlokalizowane w obrębie łącznicy przyszłego węzła Byczyna (ok. km 22+600 projektowanej trasy S11). W trakcie prac pozyskano materiał zabytkowy w postaci 4 fragmentów ceramiki nowożytnej. Zdecydowano o rekomendacji dotyczącej objęcia stanowiska nadzorem archeologicznym w trakcie prac, nie zostało ono jednak wytypowane do przeprowadzenia badań sondażowych.

Warto zauważyć, że w dniach 8-16 października 2023 r. przeprowadzone zostały archeologiczne i rozpoznawcze badania sondażowe w ramach przygotowania do zadania inwestycyjnego. Jedno ze stanowisk objętych pracami stanowiło stanowisko Byczyna 21 wytypowane w ramach prospekcji terenowej w 2022 r. i znajdujące się w potencjalnej kolizji z polem bitwy pod Byczyną wg hipotezy zachodniej (od km 21+700 do km 22+000 projektowanej trasy S11). W rezultacie badań natrafiono na jeden, nowożytny obiekt archeologiczny o nieokreślonej funkcji. Pozyskane zostało 13 fragmentów ceramiki naczyniowej, jedna bryłka polepy, jeden nowożytny zabytek metalowy oraz jeden przepalony kamień. Dotychczas przeprowadzone badania nie pozwoliły na jednoznaczne określenie chronologii i funkcji stanowiska. Co istotne, w związku z lokalizacją stanowiska zalecony został ścisły nadzór konserwatorski z użyciem detektora metalu w trakcie robót.

W wydanej 28 listopada 2022 r. przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska decyzji (DOOŚ-WDŚZOO.420.68.2021.BL.13) po rozpatrzeniu odwołań od decyzji RDOŚ w Opolu z dnia 20 sierpnia 2021 r. (WOOŚ.420.2.2.2019.ES.90) potwierdzone zostało, że w zatwierdzonym przebiegu według wariantu 2B (v3) trasa drogi ekspresowej S11 przebiegać będzie w sposób kolidujący z polem bitwy pomiędzy miejscowościami Byczyna i Roszkowice. Niezależnie od tego wyrażono pogląd, że ustalenie dokładnego pola bitwy

jest utrudnione ze względu na jak to określono złożony charakter tego wydarzenia historycznego. Wskazano również, że przewidywany teren bitwy nie jest częścią jakiegokolwiek istniejącego parku kulturowego w związku z czym nie ma zastosowania art. 17 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oznaczający zakaz wykonywania robót budowlanych na terenie parku kulturowego lub jego części.

Warto podkreślić, że wykazany stan faktyczny związany z brakiem objęcia formą ochrony konserwatorskiej potencjalnego pola bitwy pod Byczyną nie oznacza tego, że jakikolwiek obiekt zabytkowy w trakcie procesu inwestycyjnego będzie narażony na uszkodzenie lub zniszczenie. W tym kontekście warto przytoczyć art. 32 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zgodnie z którym w przypadku odkrycia przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem przewiduje się obowiązek wstrzymania ziemnych robót budowlanych. Przywołany przepis nakłada również obowiązek zabezpieczenia takiego przedmiotu oraz miejsca jego odkrycia, a także niezwłocznego zawiadomienia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków lub innych właściwych organów. Art. 32 ust. 5 ww. ustawy wskazuje z kolei na możliwość wydania przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków decyzji nakazującej wstrzymanie dalszych robót i przeprowadzenie badań archeologicznych w niezbędnym zakresie.

Roboty ziemne na etapie realizacji drogi ekspresowej S11 będą prowadzone pod nadzorem właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków lub innych służb odpowiedzialnych za ochronę dóbr kultury, a tereny, na których istnieje prawdopodobieństwo odkrycia zabytków zostaną objęte nadzorem archeologicznym. W przypadku ujawnienia szczątków ludzkich podczas robót budowlanych przewidziano natomiast ich przeniesienie w miejsce ustalone z konserwatorem zabytków.

Co istotne, na podstawie dostępnych dotychczas źródeł historycznych oraz wyników przeprowadzonych badań archeologicznych Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków 13 marca br. wydał decyzję nr 45A/2024 wskazując stanowiska do przeprowadzenia ratowniczych badań wykopaliskowych na trasie planowanej do budowy drogi ekspresowej S11.

Ministerstwo Infrastruktury podtrzymuje dotychczasowe stanowisko zgodnie z którym zlokalizowanie na terenie gminy Byczyna węzła drogi ekspresowej S11 powinno właśnie wesprzeć promocję walorów przyrodniczo-historycznych najbliższego terenu. Lokalizacja węzła Byczyna Wschód stanowi szansę na zapewnienie dogodnego dojazdu wszystkim zainteresowanym, pasjonatom historii i upowszechnianie wiedzy na temat bitwy pod Byczyną z 1588 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia

MINISTRA INFRASTRUKTURY

Agnieszka Krupa

Zastępca Dyrektora Departamentu Dróg Publicznych

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), informuję, że:

- 1) administratorem Pana danych osobowych jest minister właściwy do spraw transportu z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, zwany dalej „Administratorem danych”;
- 2) Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia petycji na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.);
- 3) podstawą przetwarzania Pana danych osobowych jest konieczność wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorze danych wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. W przypadku wyrażenia przez Pana zgody na udostępnienie imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, podstawą prawną przetwarzania jest udzielona zgoda;
- 4) Administrator danych przewiduje możliwość powierzenia przetwarzania danych innym podmiotom świadczącym na rzecz Administratora danych usługi z zakresu IT;
- 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konsekwencją niepodania danych będzie pozostawienie petycji bez rozpoznania zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach;
- 6) posiada Pan prawo do:
 - żądania dostępu do treści swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania,
 - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w zakresie w jakim przetwarzanie nie wynika z obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze danych,
 - cofnięcia zgody i usunięcia danych w zakresie udostępnienia imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, co jednak nie będzie miało wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem,
 - wniesienia skargi do organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu;
- 8) Pana dane osobowe w zakresie rozpatrywania petycji będą przechowywane przez Administratora danych przez okres niezbędny do załatwienia sprawy, a następnie przez okres 25 lat, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), po tym czasie wraz z dokumentacją zostaną przekazane do właściwego archiwum państwowego jako materiał archiwalny;
- 9) dane kontaktowe do Inspektora ochrony danych w Ministerstwie Infrastruktury: Inspektor ochrony danych, Ministerstwo Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, adres e-mail: inspektor.RODO@mi.gov.pl. Z Inspektorem ochrony danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania przez Administratora danych Pana danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z tym przetwarzaniem danych.